

**Türkiye Cümhuriyeti ile Macaristan Hükûmeti arasında münakit ticaret mukavele-
namesinin tasdikına mütedair kanun**

(Resmî Gazete ile neşir ve ilânı : 23/VI/1930 - Sayı : 1527)

№ 1690

BİRİNCİ MADDE — Türkiye Cümhuriyeti ile Macaristan Hükûmeti arasında 1930 senesi mayısının yirmi birinci günü Ankarada akit ve imza edilen ticaret mukavelesinin kabul ve tasdik odılmıştır.

İKİNCİ MADDE — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Bu kanunun ahkâmını icraya İcra vekilleri Heyeti memurdur.

14 haziran 1930

TÜRKİYE İLE MACARİSTAN ARASINDA TİCARET MUKAVELENAMESİ

Bir taraftan

Türkiye,

Diğer taraftan

Macaristan,

İki memleket arasındaki iktisadî münasebetleri inkişaf ettirmek arzusunda olduklarından bu bapta bir ticaret mukavelesi aktine karar vermişler ve murahasaları olmak üzere,

Türkiye Cümhuriyeti Reisi:

Diyarbakır Meb'usu, Esbak Vekil, Büyük Elçi Zekâî; Burdur Meb'usu Mustafa Şeref; Hariciye Müsteşarı, Orta Elçi Numan Rifat Beyefendileri;

Macar Krallığı Naibi Hükûmeti:

Macaristan Hükûmetinin Türkiyedeki Fevkalâde Murahhas ve Orta Elçisi Müsyü Ladislas Tahy dö Tahvar et Tarkéo'yu tayin etmişlerdir.

Müşarünileyhler, usulüne muvafık ve muteber görülen salâhiyetnamelerini teati ettikten sonra âtideki maddeleri kararlaştırmışlardır:

Madde — 1

Menşei, Yüksek Âkit taraflardan biri olup diğerlerinin ülkesine ithal olunan tabii ve mamûl mustahsallar, her hangi üçüncü bir memleketin mümasil müstahsallarından almandan veya alınacak olandan başka yahut daha yüksek resimlere, emsale, harçlara veya her hangi başka adata tabi tutulmıyacaklardır.

En ziyade müsaadeye mazhar millet muamelesi maddesinin hükmü, Yüksek Âkit taraflardan birinin ülkesinden diğerinin ülkesine ihraç olunan tabii ve mamûl müstahsallara müteallik ihraçat resimlerine ve sair adata dahi şamildir.

Menşei iki memleket olup müteakiben (A) ve (B) merbutlarında gösterilen müstahsallar, birinci fıkranın hükümlerinden istifade etmekle beraber zikrolunan merbutlarda beyan edilen ithalât resimlerinden yahut yüzdelerinden müstefit olarak kabul olunacaklardır.

Şurası mukarrerdir ki, en ziyade müsaadeye mazhar millet muamelesi, gümrüğe müteallik

talimatların tatbikına, gümrük muamelesine, ithal olunan eşyanın muayene ve tahlil tarzına, gümrük resimleriyle harçlarına tediyesi şartına da şamildir.

Madde — 2

Yüksek Âkit taraflardan birinin tabii yahut mamül müstahsalları bir veya müteaddit üçüncü memleketten transit olarak geçtikten sonra diğerinin ülkesine ithal edildiklerinde, menşei olan memleketten doğrudan doğruya ithallerinde almandan başka yahut daha yüksek resim ve harc lara tabi tutulmayacaklardır.

Bu hüküm doğrudan doğruya transit edilen emtialara tatbik olunduğu gibi aktarma edildikten, ambalâjı tebdil olunduktan yahut antrepoya konulduktan sonra transit edilen eşyaya da tatbik olunur.

Madde — 3

Menşei Yüksek Âkit taraflardan biri olup diğerinin ülkesine ithal olunan tabii ve mamül müstahsallar, dahilî resimler hususunda her ne nam altında olursa olsun üçüncü bir memleketin aynı mahsullerine bahşedilmiş olan muameleden istifade edeceklerdir.

Madde — 4

Yüksek Âkit taraflardan her biri, ithal olunan eşyanın menşei olan memleketi tayin için, bahsedilen eşyanın, mezkûr memleketin tabii yahut mamül müstahsallarından bulunduğu veya gördüğü tahavvül münasebetile mürselünileyh memleket mevzuatına göre olsuretle telâkkisi icap eylediğine dair bir menşe şahadetnamesi isteyebilecektir.

Yüksek Âkit taraflardan her birinin kabul ettiği nümuneye göre tanzim kılınmış olan menşe şahadetnameleri gerek ticaret ve ziraat daireleri, gerek mürsilin mensup olduğu ticaret odası, gerekse mürselünileyh memleketin kabul edeceği herhangi teşekkül veya heyet tarafından verilecektir. Mürselünileyh memleket hükûmetinin, siyasî veya konsolosluk mümessili tarafından menşe şahadetnamelerinin tasdik olunmasını istemeğe hakkı olacaktır.

Kıymeti elli lirayı yahut yüz elli pengöyü geçmiyen posta paketleri menşe şahadetnamesinden müstesna tutulacaktır.

Madde — 5

Yüksek Âkit taraflar, ithalât ve ihracatın men ve takyidine mütedair her türlü hususlarda yahut ticaretin serbestisine müteallik diğer tahditlerde yekdiğerine en ziyade müsaadeye mazhar millet muamelesini bahşederler.

Bu muamelenin tatbikına ancak:

a - Âmmenin emniyetine yahut ülkenin müdafaasına müteallik sebepler dolayısıyla ;

b - İnsanların, hayvanların ve nebatların sıhhatlerini himaye için sıhhiye zabıtasına ait tedbir münasebetile ;

c - Harp silâhlarının, mühimmatının, malzemesinin ve harbe mahsus her türlü tedarikâtın ithalini murakabe için ;

d - Hükûmet inhisarının icra ve tatbiki zımında ;

e - Gayri meşru rekabetin önüne geçmek maksadile istisna kabul edilir.

Yukarıki hükümler, Yüksek Âkit tarafların, memleketin hayatı olan iktisadî menfaatlerini himaye için muktazi tedabir ittihazı haklarını hiç bir veçhile talil etmez, elverir ki bu tedbirler muvakkat mahiyette olsun ve bilâ tefrik tatbik olunsun.

Yüksek Âkit taraflardan biri lisans vasıtasile ithalâta kontrol koyacak olursa, mezkûr taraf bu lisansların diğer taraf mahsullerine itası hususunda, bileümle diğer memleketlerin tabii ve mamül müstahsallarının tabi tutulduğu derecede müsai ahkâm tatbik edecektir.

Bu ahkâma göre mezkûr lisansların istihsalı için ifa edilecek şartlar ve ikmal olunacak muameleler en vazih ve açık bir şekilde derhal âmmenin ittilama isal edilecektir. Talpelerin tetkiki en büyük bir sür'atle icra edilecektir. Lisansların itası da aynı veçhile olacak ve bunların sureti itası, mümkün mertebe sade ve müstakir ve bu vesaik ticaretine meydan vermiyecek bir yolda cereyan edecektir. Bunun için lisanslar eşhasa verildiği zaman sahibinin ismini hamil olmalı ve başka kimseler tarafından kullanılmamalıdır.

Yüksek Âkit taraflardan biri canibinden üçüncü bir Devletin mustahsalları nefine olarak muvakkat surette bahşolunan her memnuiyet refi, derhal ve bilâşart, menşe ve mevredi diğer taraf olan aynı yahut mümasili mustahsallara tatbik edilecektir.

Yüksek Âkit tarafların biri canibinden memnuiyetler yahut takyitler vazedildiği takdirde, iki memleket arasındaki ticarî münasebetlere mümkün mertebe az zarar verecek surette kontenjanlar ve - şayet olacaksa - istisnalar tesbit olunacaktır.

Madde — 6

Yüksek Âkit taraflar, beynelmilel transite en ziyade elverişli olan yollar üzerinde şahıslara, yolcu ağırlıklarına, eşyaya ve her türlü maddelere, gemilere, vapurlara, arabalara, vagonlara veya diğer nakil vasıtalarına müteakabilen transit vermeği, bu bapta yekdiğerine en ziyade müsaadeye nail millet muamelesi temin ederek, taahhüt eylerler.

Yüksek Âkit taraflardan birinin gümrük arazisinden geçen her nevi eşya, muhafaza, istatistik ve mağaza resim ve harçları müstesna olmak üzere her türlü gümrük resminden ve başka tekliften müteakabilen muaf tutulacaktır.

Bu maddenin hükümleri ambalajı değiştirilmiş yahut değiştirilmemiş olarak aktarılan veya antrepoya konan transit mallarına tatbik olunur.

Bununla beraber şurası mukarrerdur ki, bu eşyanın transiti, memlekete gizlice duhulünün men'i zmnında, müteallik olduğu gümrük kanunlarına tevfikân, icra ve temin olunacaktır.

Yüksek Âkit taraflardan hiç biri, kendi ülkesine girmesi menedilmiş olan yolcuların transit suretile geçmelerini temin ile mükellef olmıyacaktır. Yüksek Âkit taraflar, eşyanın ve hususile beşinci madde mucibince ithali memnu olanların, gizlice memlekte ithal edilmiş olmayıp fakat hakikaten transit edilmiş olmalarını temin için, her türlü tedbirler ittihazı hakkını muhafaza ederler.

Eşyanın transiti:

- a - Âmmenin emniyetine ve Devletin selâmetine müteallik sebepler dolayısıyla;
- b - Sihhi sebepler münasebetile yahut hayvan ve nebat hastalıklarına karşı korunmak için;
- c - Asılları dahilde yapılan yahut hasıl olan ve memleketin mahsusatından tanılan eşyanın taklitleri için menolunabilecektir.

Yüksek Âkit taraflar, ülkelerinde Devlet inhisarına mevzu teşkil eden mustahsalların transitini halen mer'i bulunan yahut âtiyen ittihaz edilecek olan kanunî ve idarî ahkâmıla tesis edilen hususî murakabeye tabi tutulabileceklerdir.

Madde — 7

Yüksek Âkit taraflar, yekdiğerine müteakabilen, kendi ülkelerindeki demiryollarında, aynı hatlar üzerinde ve aynı şartlar dahilinde ve kezalik aynı istikamette olmak üzere, mümasil eşyanın nakil ücretli ile nakliyat tarzına ve eşyanın teslim şartlarına ve umumî resim ve mükellefiyetlerine müteallik hususlarda en ziyade müsaadeye mazhar millet muamelesini temin eylerler.

Madde — 8

Üçüncü bir Devlet ile müsavat üzere muamele görmek esası:

- 1 - Yüksek Âkit taraflardan biri canibinden hem hudut memleketlerle hududun iki tarafında umumen on beşer kilometreyi geçmiyen bir saha dahilinde vuku bulacak hudut ticareti hususunda bahşedilmiş veya sonradan edilecek olan müsaadata;

- 2 - Gümrük ittihadından münbais hususî müsaadelere;
- 3 - Gümrük tarifesi hususunda Türkiye ile 1923 senesinde Osmanlı İmparatorluğundan ayrılmış olan memleketler arasında mevcut veya ilerde ihdas edilebilecek olan menfaat ve müsaadelere tatbik olunmayacaktır.

Madde — 9

Yüsek Âkit taraflardan birine mensup olup kendi memleketindeki salâhiyettar makamat tarafından verilmiş bir salâhiyet varakası ibraz ederek orada ticaret ve san'atlarını icraya mezun bulduklarını ve kanunlarda musarrah harçları ve resimleri tesviye ettiklerini isbat edilecek olan tacirler, fabrikaçılar ve sair san'at erbabı, gerek kendileri ve gerek hizmetlerinde bulunan seyyar memurlar vasıtasile diğer taraf ülkesindeki tacirler veya müstahsillar nezdinde veyahut umumî satış yerlerinde mübayaatta bulunmak hakkını haiz olacaklardır. Bunlar arz ettikleri nümunelere tevafuk eden metalleri kendi ticaret veya san'atlarında kullanan tacirlerden ve sair kimselerden siparişler dahi alabileceklerdir. Onlar beraberlerinde ancak nümune ve modeller götürebilecekler yahut kendilerine göndertebileceklerdir. Bu fıkrada tadat olunan faaliyetlerden dolayı yerli seyyar ticaret memurlarının mükellef olduklarından başka hiç bir hususî resim ve aidat ile mükellef tutulmayacaklardır.

Muayyen bir metam örneği olan bileümle mevat, bir taraftan tekrar ihracında aynıyetlerinin tesbit kılınmasına salih bulunmak, diğer taraftan böylece ithal edilmiş olan mevat mecmu heyetile nümuneliklerin mutad mahiyetini zayı etmiş olacak derecede kemiyet veya kıymet irae etmemek muzaaf kaydi ile, nümunelik yahut model addolunur.

Salâhiyet varakası (C) merbutundaki nümuneye muvafık surette tanzim edilmiş olacaktır. Âkit taraflar bu varakaları itaya memur olan makamatı ve kezalik seyyar ticaret memurlarının ticaretlerini iera hususunda tebaiyete mecbur oldukları ahkâmı müteakabilen yekdiğerine iş'ar edeceklerdir.

Maahaza şurası mukarrerdur ki, yukarda zikredilen seyyar ticaret memurları, varakalarında yazılı olanlardan başka tacirler veya san'at erbabının satış muameleleri akdinde bulunmak hakkını haiz olmayacaklardır.

İthalî memnu emtia müstesna olmak üzere, bir gümrük resmine veya her hangi diğer resme tabi olan ve nümunelik veya model suretile ithal edilen mevat, tekrar ihraç olunmaları kaydile, iki tarafta, aşağıdaki şerait dairesinde, ithal ve ihraç resminden muvakkat muafiyet ile kabul edilecektir:

A - Bu seyyar memurlar, gümrük idaresine beyannamelerini verirlerken, ihraç memleketi gümrük memurları tarafından musaddak ve beraberlerinde ithal ettikleri nümuneleri veya modelleri alelmüfredat müşir bulunan tarifatl bir listeyi üç suretile birlikte ibraz edeceklerdir. Eğer tarifatl listeyi hamil bulunmıyorlarsa, beyannamelerini verirlerken, nümuneler veya modelleri alelmüfredat irae eden yeni bir listeyi üç nüsha olarak ita edeceklerdir.

İthalât memleketinin gümrük memurları listenin mahallî lisana tercümesini talep edebileceklerdir.

B - Nümuneler veya modellerin tekrar ihraçları esnasında aynıyetlerinin tesbit edilebilmesi için, bunlar ihraçat memleketinde nevi ve şekillerine göre, damgalanmış yahut balmumu veya kurşunla mühürlenmiş olacaklardır. Her bir tarafın gümrük makamatı, nümuneler üzerine vazedilmiş olan işaretlerin aslına mutabakatının tahkikini temin için, bu damgaların örneklerini ve mühürlerin basılmış şekillerini müteakabilen ve resmen yekdiğerine göndereceklerdir.

İşaretler vazır gayrikabil veya mahzurları dâi olduğu takdirde, fotoğraflar, resimler veya tam ve mufassal tarifatl ile aynıyetin tesbiti caizdir. Bununla beraber, ithalât memleketinin gümrük memurları; bu nümuneleri, tekrar ihraçları esnasında aynıyetlerinin temini için elzem addedecekleri bileümle ahvalde, masarifi alâkadarlarca tesviye edilmek üzere ve istisnaî olarak, munzam işaretlerle teğiz edebileceklerdir.

Bu son keyfiyetten maada, gümrük muayenesi, nümunelerin sadece aynıyetinin tesbitinden ve

icabı takdirinde talep edilecek tekâlif ve rüsum miktarının tayininden ibaret olacaktır.

Nümune veya modeller ihraç memleketinde vazedilmiş işaretleri hamil bulunmazsa, ithal memleketini gümrük memurları yeni, işaretler vazedeceklerdir.

C - İthalâtçı tarafından gümrük idaresine tarifatl listeden veya nümunelere ait beyannamenin itasından sonra gümrük muayenesine mübaşeret edilecek ve nümunelere ait olan liste veya beyanname ile bunlara mevzu işaretler usulüne muvafık ise, bu nümunelerin her birinin gümrük resmi ve - eğer mahal varsa - istihlâk resmi tesbit olunacak ve bu tekâlif ve rüsumun baliğ olduğu miktar gerek nakten, gerek ithalât memleketinin salâhiyettar makamâtı tarafından kâfi görülen teminat suretinde depozito edilecektir. Teminata mütedair ahkâm hükümetler tarafından kendi kanunlarına göre tanzim edilecektir. Tartma ve saire ücretleri kat'î surette tesviye olunacak ve gümrük memurları tarafından alelusul tasdik edilen tarifatl liste veya beyanname nüshalarından biri ithalâtçıya iade edilecektir.

Maahaza, ithalâtçı, nümunelerden her birinin rüsumunu tarifinin mevadî müteallikası mucibince hesap ettirip depozito edecek yerde nümunelerin mecmuu için bu rüsumu tarifede en yüksek resme tabi nümune üzerinden tesviye eylemek hakkını haiz olacaktır. Gümrük memurları bu teklifi isaf etmekle mükellef buluntalardır.

D : Bu suretle ithal edilmiş olan nümuneler veya modeller altı aylık bir mühlet zarfında gerek ithal edildikleri gümrükten gerek diğer birinden ya ihracat memleketine iade veya herhangi bir memlekete tekrar ihraç edileceklerdir. Altı aylık mühlet, icap ettiği takdirde, ithalât memleketinin gümrük idaresi tarafından temdit olunabilir.

E : Tarifatl liste veya beyanname ile tekrar ihraç edilecek nümuneler veya modeller alâkadar tarafından gümrük idaresine ibraz olunacak ve bu idare, muayene ettikten sonra, bilâtehir ithal esnasında mevdu rüsumun tamamen iadesi veya bu rüsumun tesviyesini müemmin kefaletin feshi muamelesini ilmühaber mukabilinde ifa edecektir. Bu iade veya kefalet feshi ancak tekrar ihraç edilmiş olan nümuneler veya modeller için ifa kılınacaktır. (D) fıkrasında zikredilen mühletin hitamından sonra, tekrar ihraç edilmemiş veya o mahalde satılmış olan nümuneler veya modellerin emaneten tutulan gümrük rüsumu gümrük idaresine irat kaydolunacak veya - kefalet kabul edilmiş ise - kefillerden istifa edilecektir.

F : İthal esnasında mevdu rüsumun iadesi veya kefaletin feshi hudutlardaki bilumum gümrük idareleriyle memleket dahilinde kâin olup bu bapta muktazi salâhiyeti haiz bulunan gümrük idarelerince ifa edilebilecektir. Âkit taraflar mezkûr salâhiyetin verildiği idarelerin listelerini yekdiğerine tebliğ edeceklerdir.

Bu maddenin ahkâmı hakkında herhangi bir üçüncü Devletle müsavat üzere muamele görmek esası zaten müteakıl surette mahfuz bulunmaktadır.

Bu maddenin ahkâmı seyyar satıcılığa, seyyar sanayia keza ne ticaret ne de san'at iera etmiyenler nezdinde sipariş taharrisine kabili tatbik olmayacaktır.

Madde — 10

Yüksek Âkit taraflardan birinin, ticaretlerini iera zmnında, yerlilere tahsis edilmemiş olan panayır ve pazarlara giden tebaası, diğerinin ülkesinde, tabiiyetinde buldukları memleket makamâtı tarafından (D) merbutundaki numune ve hile verilmiş bir hüviyet varakası ibraz eyledikleri takdirde mahallî tebaadan daha az müsait bir surette muamele görmeyeceklerdir.

Birinci fıkranın ahkâmı seyyar san'at erbabına, keza ayak satıcılığ ile, san'at ve ticaret yapmayan şahıslar nezdinde sipariş almağa şamil bulunmadığından Yüksek Âkit taraflardan her biri bu bapta kendi kanunlarının tamamen serbestisini muhafaza eder.

Madde — 11

Yüksek Âkit taraflardan birine ait merakip ve sefaın diğer taraf sularında ve limanlarında her ususta müteakıl en ziyade müsaadeye mazhar millet muamelesinden istifade edeceklerdir.

İşbu mukavelename tasdik olunacak ve tasdiknameler mümkün mertebe süratle Budapeştede teati edilecektir.

Mukavelename, tasdiknamelerin teatisi tarihinden on beş gün sonra meriyete girecek ve müddeti iki sene olacaktır. Bu müddetin hitamından sonra Yüksek Âkit taraflardan biri tarafından fesholununcaya kadar meriyet mevkiinde kalacak ve bu fesih ancak altı ay sonra tesirini gösterecektir.

Yukarıki ahkâmı tasdik etmek üzere murahhaslar bu muahedenameyi imza etmişler ve mühürlemişlerdir.

Ankarada 21 mayıs 1930 tarihinde iki nüsha olarak tanzim edilmiştir.

Zekâi

Tahy

Mustafa Şeref

Numan

A - MERBUTU

Macar tarife №	Eşya isimleri	İthalât resmi Altın kuron 100 kilodan
78 den	Üzüm (Sultaniye)	12

İhtar — Sultaniye üzümü namı altında menşei şark yahut küçük - Asya (Anadolu) olan kuru, sarımtırak esmer renkte çekirdeksiz üzüm anlaşılmalıdır.

B - MERBUTU

Türk tarife №	Eşya isimleri	Bahşedilen tenzilât yüzdesi 100 kilodan
19 dan	Her nevi salami	33 $\frac{1}{5}$

C - MERBUTU

Devletin ismi

Varakayı ita eden makam

Seyyar ticaret memurlarına mahsus salâhiyet varakası

İta tarihinden itibaren on iki ay müddetle muteberdir.

Hangi memleketler için muteber olduğu . . . . . varakanın numarası . . . . .
. . . . . mütevellit . . . . . de . . . . . sokağında . . . . . numaralı . . . . .
mukim . . . . . efendinin . . . . . de . . . . . unvanı ticarisi altında işliyen . . . . .
. . . . . [1]

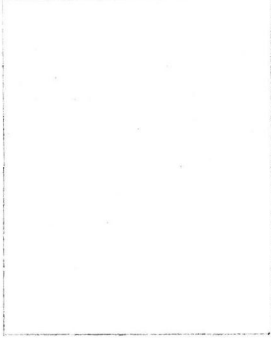
- Fabrika - veya - ticarethane - sinin - lerinin - sahibi veya - namma ifayı
muameleye salâhiyettar seyyar ticaret memuru olduğu ve mumaileyhin salifüzzikir fabrika -
ticarethane - ler için balâda muharrer memleketlerde siparişler almak veyahut mübayaat icra
eylemek salâhiyetini haiz bulunduğu ve mezkûr ticarethane - fabrika - nın - ların

Memlekette icrayı ticaret - san'at - etmeğe mezun olup bu bapta tekâlifi kanuniyeyi tesviye
etmekte olduğu - oldukları tasdik kıldır

. . . . . şehrin ismi 19

Fotoğrafi

Ticarethanenin - lerin sahibinin imzası

Varaka hamilinin imzası

Varaka hamilinin eşkâli

Yaş .....
Boy .....
Saç .....
Alâmeti farikai sabite .....

[1] İşbu noktalara ticarethane veya fabrikaların neler sattığı veya neler imal ettiği yazılacaktır.

D - MERBUTU

Panayır ve pazarları ziyaret edenlere mahsus hüviyet varahası

İşbu varakamın hamili olup emtiasile braber ..... deki (Türk tebaası için Macaristandaki - Macar tebaası için türkiyedeki) panayır ve pazarları ziyaret etmek arzusunda bulunan ..... Efendinin ..... ikamet eylediği ve ticaret yeya san'atının icrası için tekâlif ve rüsumu kanuniyeyi tesviye ile mükellef olduğ'u tasdik kılındı.

İşbu varaka ..... aylık bir müddet için muteberdir.

Varakamın ita kılındığı mahal ve tarih ile ita eden makamın imza ve mührü

İMZA PROTOKOLU

İşbu mukavelenamenin imzası esnasında Macar Kırallığı Murahhası, Macaristan Tütün İnhisar İdaresinin kendi ihtiyaçlarını tatmin için her senebeş yüz bin kilogram Türk tütünü satın almayı taahhüt eylediğini Hükûmeti namma beyan eder.

Bu mukavele fesholunduğu takdirde her sene satın alacak tütün miktarı fesih anında baki kalan müddete nazaran tayin edilecektir.

Şurası mukarrerdir ki, menşei Türkiye olan kuru üzüm (Sultaniye), Macaristanda herhangi bir memleketin aynı mahsullerinin ve hassaten Yunanistan mahsulü olan Korent üzümünün bu memlekette tabi olduğundan yahut olacağından daha yüksek hiç bir ithalât resmine, hiç bir harea yahut her ne neviden olursa olsun hiç bir teklife tabi tutulmıyacaklardır.

Kezalik şurası da mukarrerdir ki en ziyade müsaadeye mazhar millet düsturu menşe şahadetnameleri hususuna tatbik olunacaktır.

Bu protokol mukavelenamenin mütemmim bir cüzü olup mukavele ile aynı zamanda mer'iyete girecektir.

Ankara, 21 mayıs 1930

Zekâi
Mustafa Şeref
Numan

Tahy

Cümhuriyet Reislığıne yazılan tezkerenin tarih ve numarası : 9 - VI - 1930 ve 1/727
Bu kanunun neşir ve ilânının Başvekilliğe bildirildiğine dair Cümhuriyet Reislığından gelen tezkerenin tarih ve numarası : 14 - VI - 1930 ve 4/264
Bu kanunun müzakerelerini gösteren zabıtların cilt ve sayfa numaraları : 20 26,50,72,73,81:83
Bu kanunla ilişiği olan kanunların numaraları: